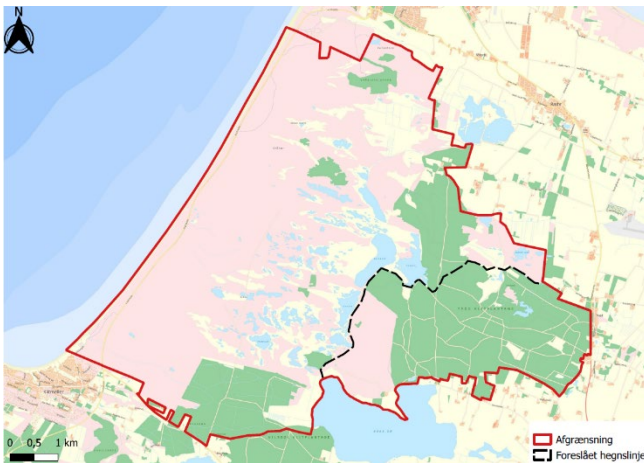

Mulig Naturnationalpark Hanstholm

Figur 1. Forslag til mulig Naturnationalpark Hanstholm på 5040 ha.

Natur

Hanstholm Vildtreservat, Tved og Vilsbøl Klitplantager udgør den nordligste del af Nationalpark Thy. Området består fra vest mod øst af hævet havbund med klitter og klitsletter, næringsfattige søer og klitplantage, kalkkystskrænter samt sandoverføgen moræne, der overvejende er tilplantet.

Størstedelen af området henligger som klithedearealer, hvor Naturstyrelsen i dag foretager en differentieret plejeindsats med græsning, afbrænding og rydning af invasive arter.

Den skovbevoksede del drives efter principperne for naturnær skovdrift med undtagelse af gamle bjergfyrbekvoksninger udlagt til urørt skov.

Der er en stor koncentration af kron dyr (ca. 600 stk.) i området, der udgør en betydende faktor for naturindholdet på arealerne.

Området har generelt høj naturværdi med bioscore 8-16 med undtagelser for den skovbevoksede del. Særligt den centrale del af Hanstholm Vildtreservat rummer vigtige yngleområder for EU-beskyttede arter som tinksmed og tran.

Generelt gælder for størstedelen af den fremherskende naturtype "Kystklitter med dværgbuskvegetation" at denne både herhjemme og i andre EU lande er i ugunstig bevaringstilstand som følge af manglende dynamik og tilgroning med især græsser. Dette gælder dog ikke for Hanstholm Vildtreservat, hvor langt de fleste klithedearealer, klitlavninger og grå/grøn klit er i

Områdets historie

Tved og Vilsbøl Klitplantager er tilplantet i slutningen af 1800-tallet og begyndelsen af 1900-tallet, og ligger dels på hævet havbund og dels på sandoverføgen moræne. Landskabet er skabt af en omfattende sandflugt.

Beskrivelse af området

Området består overvejende af lysåben natur med klithede og næringsfattige søer. Løvskovandelen i plantagerne udgøres fortrinsvis af eg og bøg, mens nåleskoven primært udgøres af sitkagran (287 ha), skovfyr (265 ha), bjergfyr (181 ha) og ædelgran (168 ha).

	Nuværende anvendelse i ha
Løvskov	288
Nåleskov	1094
Lysåben natur	2802
Våde naturtyper	856
Total	5040
Hegnslængde	19 km

Særlige arter

Området indeholder en meget lang række EU-beskyttede og rødlistede arter som tinksmed, stor vandsalamander, odde, ensianblåfugl, 12 af de 17 i DK arter af flagermus, og forskellige arter af planter herunder ulvefod.

god tilstand og nogen få endda i høj tilstand. Området rummer i omegnen af 20-25% af EU's samlede areal med klitheder.

Nåleskovsarealet omfatter i dag godt 311 ha af de oversøiske træarter sitkagran (287 ha) og contortafyr (24 ha), som kan overvejes afviklet på sigt.

De store lysåbne arealer består i naturmæssig sammenhæng af unge naturtyper, som er sårbare og langsomme om at reproducere sig.

Der er i den gældende driftsplan planlagt en større rydning fra reservatet gennem den nordlige del af Tved Klitplantage for at etablere en spredningsmæssig forbindelse for naturen til større hedeområder øst for plantagen.

Helårsgræsning

Området er velegnet til helårsgræsning bl.a. i kraft af skovene, der sikrer ly, læ og tørt leje til dyrene. Der foreslås et hegned areal, som ses som den stiplede linje på kortet, der udgør ca. 1.100 ha. Der kan etableres et lavt trådhegn, som er passabel for områdets vilde dyreliv.

I området findes i dag en stor kronvildtbestand. Der kan fortsat være behov for regulering af bestanden af hensyn til naboer.

Da krondyrene i dag allerede udøver et betydeligt græsningstryk på de store lysåbne arealer, kan man vælge at hegning udelades på ca. 2/3 del af arealet (vest for den stiplede linje på kortet samt et mindre lysåbent område i nordøst), således at afgræsningen her alene varetages af de vildtlevende planteædere. Herved opnås mulighed for forsøgsmæssigt at sammenligne vildgræsning med krondyr med og uden samgræsning med andre store græssere.

Infrastruktur

Der er inden for området ingen offentlige veje, og kun én bolig.

Naturlig hydrologi

I Vilsbøl Klitplantage omkring Nors Å er området præget af dybe grøfter, og selve åen ligger dybt i terræn. Der er her mulighed for genskabelse af naturlig hydrologi. Omfanget vil afhænge af en nærmere analyse – herunder evt. påvirkning af afvanding af oplandet til Nors Sø. Herudover vil projektet sandsynligvis ikke kræve store anlæg for at genskabe den naturlige hydrologi inden for det foreslåede område.

Friluftsliv

I hovedparten af reservatet er der adgangsforbud i fuglenes yngleperiode og i den centrale del af reservatet (ca. 1.100 ha) er der adgangsforbud hele året.

I området indgår væsentlige badeområder for lokalbefolkninger, bålpladser, p-pladser, overnatning, afmærkede stier.

De nationale cykelruter N1 Vestkyststien og N2 Hanstholm- København går gennem området.

I umiddelbar tilknytning til den mulige naturnationalpark findes der statsejede arealer bl.a. ved Nystrup og Vandet Klitplantager, hvor udførsel af

friluftaktiviteter samt udbygning af friluftsfaciliteter også kan finde sted.

Arrondering og ejendomsstruktur

Der er tale om et stort sammenhængende areal på ca. 5.100 ha, som alene består af statslige skov- og naturarealer.

Særlige forhold

Der er inden for området en jagtlejekontrakt på 675 ha med udløb i 2025. Desuden er der et par forpagtningskontrakter om afgræsning, der alle kan opsiges med 1 års varsel.

Eksisterende beskyttelse

Området er helt eller delvist omfattet af Natura 2000 habitatområde N24 og fuglebeskyttelsesområde, hvor udpegningsgrundlaget bl.a. omfatter naturtyperne grå/grøn klit, klithede, lobelie sø og arterne damflagermus, odder, tinksmed, trane og stor vandsalamander.

I forbindelse med projektbeskrivelse og udarbejdelse af forvaltningsplan skal der ses nærmere på forholdet til Natura 2000 målene.

Desuden er området både fredet og vildtreservat, med store arealer af §3-beskyttet natur samt beliggende inden for Nationalpark Thy.

Den mulige naturnationalpark vil omfatte størstedelen af Hanstholm Vildtreservat, som er på ca. 4.000 ha. Der er som tidligere nævnt adgangsbegrænsninger ude i reservatet.

Kulturarv

Der er fortidsminder i området eksempelvis pinseboder, brønde, enkelte gravhøje og en del diger.

